

stadia. Ook voor games geldt dit: wat voor games bestaan er, bestaan er ook niet-gewelddadige games, welk game is geschikt voor welke leeftijd? Op deze vragen kunnen bibliotheken een antwoord formuleren. Collecties van ook kleine bibliotheken dragen een kwaliteitslabel. Mensen vertrouwen erop.

Ten derde zijn veel mensen niet meer afhankelijk van een bibliotheek om een boek te kunnen lezen. Maar heel veel gezinnen met jonge kinderen zouden niet zo breed of gevarieerd lezen zonder de bieb. Mensen zijn ook niet afhankelijk van de bibliotheek om boekentips te vinden, omdat ze de krant lezen of stevige sociale netwerken hebben. Maar veel mensen ontberen een stimulerende sociale omgeving waarin lezen een alledaagse praktijk is. Onder meer de blijvende instroom van nieuwe Vlamingen en Nederlanders zorgt ervoor dat het antwoord van de bibliotheek steeds opnieuw geformuleerd moet worden in aangepaste en nieuwe diensten.

Ten slotte ondergaat lezen de concurrentie van andere media en van andere vrijetijdsbestedingen. Meer nog, onderzoek stelt dat het lezen van literatuur zijn status verloren heeft als een van de pijlers van een gemeenschappelijke cultuur, als culturele activiteit die de samenleving bindt. Er zijn mensen die lezen als hobby, maar er zijn er steeds meer met andere hobby's. Die evolutie is ook herkenbaar in het cijfermateriaal van Frank Huysmans: mensen die lezen, lezen nog veel, maar er zijn steeds minder lezers. Misschien wordt een van de belangrijkste opdrachten van de openbare bibliotheek de aandacht hoog houden voor het boek, en lezen in het algemeen. Omdat lezen als geen andere activiteit de innerlijke en persoonlijke reflectie mogelijk maakt.

INFORMATIE

Als toegang tot actuele informatie heeft Google het volledig overgenomen van de bibliotheek. Voor de bibliotheken betekent dit dat ze hun informatieve rol anders zullen moeten gaan invullen en sterker focussen op de verdieping en verrijking van de kennis van mensen. Dat kunnen ze doen door overzichten te geven, verbindingen te maken, contextgebonden informatie aan te bieden. Bibliotheken kunnen een oriëntatiepunt zijn, complementair aan Google, Wikipedia of andere Microsofts.

Over hoe dit moet gebeuren en hoever bibliotheken daarin kunnen gaan, is veel debat en experiment in de bibliotheeksector. Een aantal bibliotheken in Vlaanderen is gestart met het ophoesten van door het publiek vaak gestelde vragen (zie <http://info.bronnenwijzer.be>). Deze lijst willen ze hanteren voor de ontwikkeling van diensten op maat van de gebruiker. In Nederland heeft men volgens Angelsaksisch model een elektronische vraagbaakdienst ontwikkeld. Bibliotheekgebruikers krijgen er inhoudelijke antwoorden op hun vragen. Ook in Denemarken bestaat zo'n dienst, maar daar is hij specifiek toegespitst op jongeren. In ieder geval delen deze projecten het inzicht dat de bibliotheekorganisatie zich open moet stellen voor haar gebruiker, en moet werken